

Nieuw pensioenstelsel is goede basis, maar we zijn er nog niet

“Sociale partners kunnen werkenden een loopbaan-APK bieden. Overheid kan bedrijven verleiden tot duurzame loopbanen.”

Casper van Ewijk, Ton Wilthagen en anderen (zie onderaan)

Het nieuwe pensioenstelsel dat rond 2026 ingaat, sluit beter aan bij de arbeidsmarkt dan voorheen. Maar lager opgeleiden, moeders met kleine banen, migranten, mensen die herhaalbare taken uitvoeren en werknemers met zware beroepen lopen risico. Dat blijkt uit een Netspar-verkenning voor de langere termijn. Een van de risico's vormt het uitblijven van investeringen in een leven lang leren. Werkenden kunnen de kosten vaak niet zelf dragen of kijken niet zo ver naar de toekomst. En werkgevers willen mogelijk niet investeren omdat hun werknemers vaak van baan wisselen en het een werkgever dus weinig oplevert. De overheid en de sociale partners kunnen het marktfalen oplossen.

Bevindingen op hoofdlijnen

- Alle werkenden, dus ook zelfstandigen en tijdelijke medewerkers, zouden verplicht een klein aanvullend pensioen moeten opbouwen bovenop de AOW.
- Een belangrijke term in discussies en plannen wordt 'maatschappelijk aanvaardbaar minimum aanvullend pensioen', afgekort MAP.
- De opbouw van het pensioen kan dynamischer: de opbouw ademt mee met gebeurtenissen in de levenscyclus en regelingen voor zelfstandigen kunnen beter passend worden gemaakt.
- Een goed pensioenstelsel heeft ook goed arbeidsmarktbeleid nodig.

Figuur: op de lange termijn kent het nieuwe pensioenstelsel risico's (boven), maar er zijn ook oplossingsrichtingen (onder). (c) Netspar

Kernboodschap voor de sector

- Bij de moderne arbeidsmarkt past een flexibeler, dynamischer pensioen dat beter rekening houdt met langere en gevarieerde arbeidscarrières.
- Meer investeren in loopbaanontwikkeling, in skills en in duurzame inzetbaarheid is cruciaal.

Meer weten? Lees het paper

'Toekomst arbeidsmarkt en pensioen – Een verkenning voor de langere termijn' door Klaas Bangma (STAR, FNV), Lambrecht van Eekelen (SVB), Casper van Ewijk (Netspar, UvA), Kees Kamminga (Aegon), Ian Koetsier (Min EZK), Niels Kortleve (PGGM), Timo Lambregts (EUR), Emmie Lewin (PostNL), René Sterk (DNB), Esther Valentijn-Breedveld (PGB Pensioendiensten), Ton Wilthagen (TiU), Alice Zulkarnain (CPB, IZA)